

Ar pašā wirtschēhliga Augsta Keisara wehlesham.

Mahjas Weefis.

Politiskis un literariskis laikraksts.

Mahjas Weefis ar peeslimumem malka:
 Ar presubstancu eifshemē:
 Par gadu 3 rbl. 60 sap.
 1/2 gadu 1 rbl. 60 sap.
 1/4 gadu 1 rbl. 60 sap.
 Rīga fahemot:
 Par gadu 2 rbl. 60 sap.
 1/2 gadu 1 rbl. 60 sap.
 1/4 gadu 1 rbl. 60 sap.
 Ar presubstancu abshemē:
 Par gadu 3 rbl. 60 sap.
 1/2 gadu 2 rbl. 60 sap.
 1/4 gadu 1 rbl. 60 sap.

Redakcija un eifshēdija
 atrodas Rīgā, Cēstā Blātes grabuam un bilsu-brulānā, un burtu-lesimē pēc Pēterā bānijas.
Sludinājumi malka
 8 sap. par weenas' lejas smalku rakst rindinu.
Wistellejumi uš Mahjas Weefis im sludinājumi fahitami uš fahadu abrefi. Dr. weenawichs runēns Maasē Biachēs, r. Pārsē (Mahj. W. eifshēd. Rīgā.)

Mahjas Weefis isuahf weencēj nedēfā, treschdeenas. — Ar Patru numuru isuahf literariskis peeliskums un Patru mehnesi jemfopibas peeliskums.

Mahjas Weefa Mehneschranksta
 S. burtaija
israhkis
 zeturdēen, 15. augustā.
 „Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehneschranksta“ pirmsē hūmuri, kas to wehles, kas to wehles ir dabujams.
 „Mahjas Weefa“ ar abēm peeliskumem ar presubstancu malka: par 1/2 gadu 3 rbl., par 1/4 gadu 1 rbl. 60 sap., par 1/4 gadu 1 rbl.

„Mahjas Weefa Mehneschranksta“ ar presubstancu malka: Mahjas Weefa abonementē sepā ar Mahjas Weefis; par 1/2 gadu 5 rbl., par 1/4 gadu 2 rbl. 80 sap., par 1/4 gadu 1 rbl. 80 sap.
 „Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehneschranksta“ eifshēdija.

Satura: Rīgas Latweeschu Beedribas sūnbu komissijas wafaras sapulzes. (Carpinajums.) — Rīgas debē principem. (Carpinajums.) — Ro eifshemē: a) Bahibās leetas, b) Bahijas notikumi, c) Ro pītam: Arewojas pufem. — Ro Rīgas. — Grammatu gaidē. — Rūgneridā. — Ro abshemē. — Tīgas sūnā. — Telegrams. — Dāschadi raksti: Alkoholisma zehloni un to nowehrschana, 1. — Bahwas fufelē. — Literariskā Beelīfuma: Somas wefē. (Weigā.) — Modernas wafajinas. — Dejoli.

Rīgas Latweeschu Beedribas sūnbu komissijas wafaras sapulzes.

Behz notezejuschas atpuhtas, apspreedā 1895. gadā isnahfuschu literaturu. Stahdus gadus, no weetas schis darbē bīja pahēgajās, weena weeniga zilwefa rōkās, tagad Sūnbu komissijas udehwumā wīnu nehmas sījat wairaf lūngi. Tadeht tad arī par muhsu literaturu dīrdejam dāschabas domas. Ar wifās, leetas, sapulzes gars, fahcra ar kritiku garn. Ar noschēlochanu mums, jafala, ka „Sanfona“ domas, „par, jaunajū literaturu“ atstahjuschas uš muhsu kritiku dāschā sīnā dīku eifshemē, jo leelafai dafai kritiku peelipufi nopelshanas laifliba. Za no „Deenas Lapas“ un wīnas domu beedru pufes parahdas positīwas darbības uzināschana, tad tas gan fahpofams, bet no tahdas pufes, kura strahdā

sem jītada wirtschasta, tur tad tahdi nedarbi naw fahpofami. Te mellesanti zehloni, kas us to pamudinajuschā. Bahwenais zehlonis, ka Sanfonom jawā sīnā hēbaudj skolenu, gan laifam buhs, ka schim bīhischam mehē ešam palifuschā waj, tee, weenigee Latweeschu original literaturas, kultiwetaji. Muhsu preteneēi newar, nelo eewehrojāmu, ustrahdit un ja, kritiskis ir partijas wihrs, tad wīnšchāri noprof, ka wīna partijai labaf, ja schini laifā pahrahdātos darbūs, dīhshaf nōleēf, nēfā atfihj, tad arī nedīhsham aifmīst, ka kritiki tāpat zilwefi, kuri padoti tāpat dabās lifumeem un apstahli eefshēdeem, la giti mīstigeē. Te loti kīht swarā, tahdā garā kritiskis usaudhīnāts, tahdu gāifu tas eelpojās, un tas leelafais zilwīnam kīhtis pahschāleebshās un goda prahta. Tadeht arī newarom pahneēgi wīnu spreedumūs, nēnehmuschī pretēem sawu stahpofli, newahsturodomi waj neifshādromāni, tadeht kritiskis spreedis schahdi waj tahdi.

Birmāis, kas nōdēwa sawu spreedumu par nedēfās laifkrastu sefetonem, bīja Kaudsītē Matīss. Tas pats, kurfch zīhījeē Latweeschu pirmo darbēneēlu rindās, kas 1870. gadā mahmutas telpās tautaj usfēdajās: „Tizi g a i s m a n e s f a u s c h a z i s!“ Tas pats, kas laifdis tautās eewehrojāmo darbū, „Mehneēlu laif“, un eefshēnes ar rāstweēfā darbīgu wairaf, nēfā dāschas labē kritiskis, war labaf nōfahit, kas ir darbē un šo darbē malka. Un tad nu schis darbēneēf, karam jau tā peefriht muhsu zēniba, wehl afrahda, ka teefahchana un trahhumu rahdīschana ir dāudj weēglāfā, nēfā tahdā darbā darbīschana, kurfch zilwezif spehī teefahchānu pahēst, tad tas, eepreēsch stahjas peedarbā, nōleēf sapulzes preēschā tā fahot sawu teefneēschā sīwehrahstū, ka turefēes pahri partijū schahrdīdābai un runās if sawas dīstafās pahfēezības, tad schahdāi pahfēezībai mehē wīgram usfēteēs.

Līhshis nahf runa par wezato Latweeschu, nedēfās laifkrastu, par „Latweeschu Wīsem“, mehē arī ne ešam maldījuschēē, šo schī dīstafai pahēezībai wajabhēja isfahit. Laifkrastis, ja arī tas kalso bahnīzās nolūhēm, nedīhshī buht til weenpūhgi apstulbotis, ka faheltos neapdomātos wāhhdēs pret dramatisfās dāiles wāfshī. „Teatris hīja w a i n i g s“, schini stahstīnā mahjītajs Wērnērs, samefēdēdīnōschs spehsh. Tapat arī šē wīspīrus usmellesjami zehloni, kuri weēd pēc tahdās alkohola bahdīschanas, kuraī jau slīmbās rahhurs, lai atrahstū līhshēstus to nowehrschānāi, zaur to aifkīris pate slīmba, tas ir pahrmehriga alkohola leetofschana. Rā pirmo zehloni šē mīnēstīm pēeradināschanos pēe alkohollīfēem dīshēē mēem jau behrībās un jaunībās gahdēs. Schī pēeradināschanas notēēf pīrmahfah zaur behrīna pahādarīschanas īnstīntu pēeawūschēm, un otrahfah zaur wezatu neprahīgu behrīnu audhīnāschānu, kuri ne sīweēn neattahj behrīnem alkoholu fahuroschūs dīshēreemūs, bet pahchī tos dod, reifem til tā pah jōfēm, nemaf neapdomādami, tahdas sefās no tā īwahf preēsch wīfās behrīna tahfāfās dīshwēs. Ir jau dāhīstis līfums, ka behrīnem jādara pahaf un jamahjās no pēeawūschēm; tahdā lahētā tee mahjās mīnāf, eē; tee nōstafās wīfōs pēeawūschū darbōs un mehāgīna tāpat pahaf darīf. Tapat tas ir ar eifshānu un dīerfshānu; tee lahro to pahchū bahdīt lo pēeawūschēē, un ja nu teem to leēf, tad wīnu sīlahrība teēf wehl wairaf fahrmānā un tee aiflēgato mehāgīna eēgūf spēnā zēfā. Pīrmo reī behrīns eēbahdījās wībnu, alu waj schānāi gan fahweēbās un pah eēshāf raudat; otrēī wārdubht atfahrtōjās tas pats, bet pēe tam wīnchāri dūhs eewehrojās, tahdas sefās no tā bījuschas, wīnchā bīja kīwīis jautrās, wīfābī dīshwātis un tā tahfah. Zaur šōo nu wīlīnāts behrīns mehāgīna kīhī jo projām pēe tahdēm dīshēreem, newar gōtēs uš wīnu sīlto garīchū. Wehlaf dāudj mah aprādīnāēēs wīnchā eēdīer gīhmīa nemaf nēfameēhīs sīltafō alu pah brandwīhnu, ka tas dāschahri pēedīshwōis un redsētis. Behrīni wīweēglāf eēradīnāmi pēe dāschadu eēdēnu un dīshēreenu bahdīschanas. Kas no pahchās jaunībās nehūhs eēradīs aifstēēs (gleemēschweidīgī jūhrās dīshwēēfēē) eēst, tas pēeawūshis nepāreēs bei laurībās waj arī nemaf to mūē nemīf. Tapat naw jāuna leeta, ka „sīhdām“ behrīni smeēhē pīpī ar weentahrschāfō tahfatu, kamehr pēeawūschī, kuri naw šōo „mahfshū“ eēgūwuschī pūfās gahdēs, ar eēebumu uffafata fōdrāino pīpī. Tā tad mehē redjam, ka behr-

dams, krahfūf behrīna pahīnās, kas atgahdīnājuschas teatri, fahā: „Ja eē schōdēēf wehl spehtu arī wīfōs zītās teatrus tāpat īstīhīnāf, tad eē to lahprahf darītu. Pahāulēf nehūhtu zaur to nehahda fahdējūmā, bet debēfīs kaptu bagāfahfās. „Ja „Latweeschu Wīfēs“ ir pahēēf til apstulbotās, ka wīnās tā runātu pahfēezīnāfās no pahēēfībās, tad mehēbhīgāis mehēbhīfās, pēhī nehūhtu fōdām; fah rēfahīm fah un um sīr leēf s, j a r u n ā z i t a d i j n e l ā d a r a u n d o m ā.“ Par „Latw. W.“ stahstū lahbumu wīspahbrīrunādām, kaudsītēs Matīss atfīhī, ka it un it nēfō nehābujām redsēt no fēwīs un fahwās dīshwēs — wīfōs Bahju. „Schī“ fahā kaudsītēs, ir tāf pahchās pēhdās, kūrās „Latw. W.“ jau stahweja „Schulga laifōs stahstū nōdāfās weēlās sīnā.“

Tad nahja rindā tā otes mehāfāis laifkrastis „Mahjas Weefis“. Aifhīgī kaudsītēs Matīss īstēzās par Porulu Bahnā „P e h r k u s w e j n e e l u“, Seltmāfā „A i s t a n i s“, wālodā weēfā, stahstīschānā eewehrojāma, Andreja Būmpurā „M o D a u g a w a s l i h s D o n a w a“, rāstūrī nemīti no īshēnībās un dīshwēs teēschānībās, tee pahēēf atīmīdā pah dīshwēm tīhpeem, „P a r w e h l u“ no Wālgōnā, rāstūrī teēfōschānā gāfchā darbība strahjā, „F a u n i b ā s g r e h t s“ no „M. Springa“, fēwīschī rāstūrī, wālodā lahā, „S a p n i s w a f a r a s u l i t i“, no Porulu Bahnā, rēalīfma zīhna pret īdeālīfmu (P), „S a g t a i s f e l e s“, no Mēfshā, rāstūrī gāfchī, fēdē dīstā, darbība no rīfshānās mehā un fēdē, tūmīschmōdē, wālodā pahēfā, „W e i n i“, no Rudolfa Blāumānā, dāudj afprahf tīhās, wālodā teījama un glūda, „S w a n i k i s“, no Bahlōschū Jēhlabā, īrīgīnēli rāstūrōts, wālodā deēshān teēfōschā (pēhī muhsu domām, tīhīpīstā), „D s i h w e t a h t a j s s A u s t r u m s“, no A. Wīntēra, zēnīgī līhshī stahdām „M o D a u g a w a s l i h s D o n a w a“, „S a d s i h w e s e h n ā“, no Gēfēēschā, „kēftrēmīgī“ rāstūrī un nōrtūmī, „S e l t a l u p r i s“ no R. Blāumānā, wēfshīs rītūmīs pah dāfai ar atfahām, „S e r n h u d e e s c h i“, no Porulu Bahnā, lūhģchānās namī jānōchrdā un jābīhīnā fahbrīlās, pēewīlīgīgā lahrtā fāfshā wēhbrībū, tehlōts ar labu leetas pahīshchānu, kultūrwehshtrīgā nōfshmo, īstēmōt Mēfshādru un Dfōlu Pēteri, wālodā glīhā, tehlōschā, ka zītādī nehjā-

Dāschadi raksti.

Alkoholisma zehloni un to nowehrschana.

Behdējōs gahdēs, ir aifhūstīnāts jāntājums, kurfch dāudj lahēt pahrunāts atlab laifkrastis, la īhphāschās bīschārdēs, beedribās, fahdīshwē un tā tahfah. Schīs ir fahhībās jāntājums, reīdīnōschū dīshēreenu sīnā. Wīh ir tājās dōmās, ka ja-attaras no nefahfībās, tas ir no reīdīnōschū dīshēreēni pahrmehrigās leetofschānās. Dāschī nī īstafās, ka reīdīnōschī dīshēreēni mehēnī seetoti nēfahēf zīlwefā wēfshībaf, ja til to lahdam attahj wīnāf māterīalāis stahwōlīs, dāschī tur pretīm prāfā, lai pahwīfām attureēēs no reīdīnājōschēm dīshēreēnem, jo alkohols eēfōt gīstis un pah māfāfā alkohola dāfīnā kermēnī dēwēstā kaitējōf wēfshībaf. Aestahstīm scho lectu schīm bēhshchām mahpōmēt, eewehrodāmi schēwēfī weēfshīgī zehlonūs un peēlīhshēfshīs nefahfīgāi alkohollīfshū dīshēreēnu leetofschānāi jēh schūhīdāf.

Līhshēfshū īhwehlē alkohola apfahrotōfshū sīwāpā atfah domās fahtrās. Weēni spredīto tīfās alkohola kaitīgumū tīfahf wēfshībās tā māterīalā un mōrālīstā sīnā, un eēteīz tā līhshēfshī pret to, atfahwēēs nōdīdnās glāhšēs. Dree turpretīm eēt weenu fōlī tahfah un mēllē zehloni, tas pēe pīrmās glāhšēs wēd, un, weenīgī to nowehrschōf, eēfōt pātē laite abshēcīama. Schīs zehlonis mellesjams fahīgchū jemāto schīru — fahrdneēlu u. z. neapfahhīschāmā māntās, stahwōlī, wīnu mēēfās un gārā wāhīdā uifurā, tīhīhshī la tas buhs nowehrschēs, la buhs gahdātis par wīnu mēēfāgu un garīgū lahshāhībū, tad schūhībā aifhēēf bei fahdās leelas spredīfōschānās pātē no fēwīs. Tadeht tad pahelābōjāmi tīfāi apstahli, la īstēzās pīrācēs.

Lūhshīm scho jāntājumu īwāf apfahfōf ar sīnāhīfēēm, aprādījumeem īschīkīf, jīf tahfū fahtrāi pūfē tāfshībā.

Pīrme ahīrīs parahfā fahšēs, wīnchā sīnāfshī īshēhā līmībās zehlonūs, jo tīfāi schōs nowehrschōf fahlem ir

gaidams; gan ari paretam eesabees lahdēs germanifm.

Par „Mahj. Weesj.“ wispabri runajot, zeen. referents

Geuehrojot nupat tehloto weegprahitigo wezatu ap

Schi nu ir pateesiba, luru ralsitajam nau weeneis

„Wass“ atwehlejuft 37 lolknes, no turam 3/5 pilbitas tif ar

„Latweesch“ un „Akwetisch“ „Akwetisch“

„Latweesch“ un „Akwetisch“ „Akwetisch“

teem un no reibinoschu dsehreenu baudiſchanaſ.

Galwas ſufekli.

„Wass“ Mansutti ralsia awife, „Temp“, la pamajam

(Walb. Behstn.)

pate leelas „te e ſtingree prinzipi“, kaſ galu gala

War jau buht it labas kritika dahwanas, bet ja truhſt

Warum wehl daudſ tam lihſtigu uſrahdit, tomehr

Bihna dehl prinzipiem.

Sawada metode „Deenas Lapai“ pretineelus aplarot.

wagonā pilnīgi izpostīts, triēs pārejece fabojati. Wilzeenam zaur faburčehanos gan nenotika laite, bet tomēr bija jaušļāwejas 2 stundas 53 min., kamebr žetu attihrija,

No Karlowas netahlu uš Bladilawfasa dšelszjela 28. juliā notika dšelszjela nelaimē. Naktis uš 28. jultju, tā awiwei „Birsch. Web.“ raksta iš Bogoduchowas, palits muhšu eedšihwotajeem ilgi peeminā. Raksts bija karsts, bet meerijs. Eedšihwotaji watarā bareem ween pastaigajās dabrā. Te drihs atpshdeja pa šibenam un eeduhzinajās pehrōns. Pultsten 11 Bogoduchowā pehšoni fazehlās breesnijs wehšch. Kofli lihgojās tā needras, ehlas šchihlsteja, stabi un smiltis strehja pa gaisu gaisēem pagahsdami gan gahjeus gar sem gan ari teem peebehrdami ar smiltim azis, muti, degunu. Dauds nareem norahwa jumtus. Namu sehstas un kotus wehra salausija gabalu gabalōs.

Šee dšelszjela stazijas schai breesmu brihdi uš šahnu fleenem stahweja triēs tulfchi pretšhu wagoni. Rahda seewina griedama glahbtees no gaisa eelahpa ar sawu 13. g. w. meitinu wedejā. Wehra fahla dšihl it wagonu; tee ušstrehja uš galwenajām fleenem un dewās tad uš Karlowas puš. Šehini brihdi no Karlowas nahja pretšhu wilzeens, kuršch gandrīhš fasneedja dšelsstiltu. Pretšhu wilzeens fabuhrās ar tulfchajeem wagoneem. Pirmāis no tulfchajeem pretšhu wagoneem ušstrehja uš lokomotiwes wiršas, otris eelaušās pirmajā. Wezenite, kura tani bija mellesuše glahbinnu, tita nošļa un tās 13 gadus wežā meitenite stipri fakroptota. Wehra drihs mitejusees. Sahzjis lihht lectus, kuršch gahšis tā ar spaineem. Debešs laishjusees weenās uguntis. Pehrōns ruhžis. Randis gandrīhš wiš chai breesmu nakti nemas negulejūšchi.

Kolas pušalā nodomats dibinat jaunu pilsehtu „Selaterinogradu“.

No Rigas.

Latweeschu etnografiskā istahde.

I.

Latweeschu etnografiskā istahde, tā jau šinōs, atklahjšah mehnešchā pirmajā deenā. Šchahdu istahdi mehs pedshwojom pirmo reis. Wina dšimusti sem aisspreedumeem. Wehl no daudseem ta teel samainita par wežu apgehru un leetu koposhanu, kur tai daudš žitadaka nošhme. Etnografija neaprobeshojās wiš tā tā arkeologija ar fenatni ween, bet stahw wispahrigā atteežibā uš tautu. Tā tā tautai ir sawa fenatne, tad protams ari te peekriht kas scho fenatni apšhime, bet wispahri fakot etnografija sawā finā ir eepashtishchana ar tautas meesu un ašni, ar winas ihpaschibam, dšihwi un darbeem, ar winas eerasham un wišu las tai peeder, — tā wina raud un tā wina smaiba. Te redsam, ta mums narw dšeeemu garš ween, bet ari daudš žitās ihpaschibas, dashchadibas un sawadibas. Suhneeks te war eepashtites tuwal ar semkopja arktu un semkopis apstatit juhneekā gaitu un panahlumā. Swejneeks reds drauweekā stropu un drauweeks šwejneekā tihltu, Kuršemneeks eepashtitas ar Widšemneeku. Pilsehtneeks te nomana, tā winu tautetis uš laukeem dšihwo. Te mahjamēes pasht ihsti weens otru un wišu, las mums kopigs.

Šee winas šarihloshanas leelatee nopelni peekriht Latweeschu sinatni komišjai un no winas eezeltajai istahdes komitejai. Pateizibu pelna ari tee daudseē tauteschi un tautetes, las winaš wifadus preelshmetūs gan aishewuſchi gan dahwajūšchi, tee wihti, las winas isdoschanos paweižinajūšchi, Rigas pilsehta un Widšemes brūneeziba, las winaš laipni fneegusti materielu pabalstu. Pehdeja winaš dahwinajūš 1000 rbl., Rigas pilsehta 2000 rbl., bej tam wehl istahdes weetu par brīhwu un wehl til loſchā, jaukā weetā, tā to labaki wairš newar wehletees. Nikolaja un Jehlaba eelas stuhri pajelas staktee wahrti, pa fureent teelam istahdes laukumā, loſchā dahrā, grānteteem zelineem un fateem maurineem. Šchis dahrās aishleepjās tahl gar pilsehtas kanala malu un aptwer tagad fewi tā fakot wišu Latwiju masunā. Dauds te lo redst, astonpadesmit ſchahdās nodalās: 1) Šeme. 2) Wehsture, teeſibas un teeſaſchana. 3) Antropologija un ſtatiſtika. 4) Waloda. 5) Senās gara mantas. 6) Raktu literatūra. 7) Skolas un iſglībtiba. 8) Beedribas. 9) Muſika un dšeebaſchana. 10) Dātē. 11) Dramatiſka mahkſla. 12) Apgehrbi. 13) Buhwes. 14) Mahjruhp neeziba. 15) Biſchtopiba. 16) Lauſaim neeziba. 17) Swejneeziba. 18) Rugneeziba.

Pirms dodamees tās turalu aplūhtot, buhtu wahrtēem garam eſot jāpeemin, tā te pa kreis rotli otronas administrāžijas ehla. Šehi istahdamas leetas teel ſanemtas un atdotas atpakaļ tā ari pašneegtas wiſabas ſinas, las atteežās uš istahdi un te ari paſala lahdas ženas tam leetam, weas istahditās pahrdoshana.

Pa grāuteto labijelimi zaur glihti uſtopto ſako maurinu nonahlam galwenā ehla. Te muhs pahsteids patihlams ſtats. Šeejāi latrā pušē stahw pa ſenejam Latweeschu tehlam tā goda waktis, ſeeweete un wihreets. Paſchā wihtū ſakums un pušes redsam Wina Majestatu Keiſaru Pahra tehlus, pār baldahnu ehlas kupolā piwinajas Latweeschu beedribu karogi. Šehi wisaſlabrti ir nowehleta neeta dāileš nodakāi. Waram eepashtees ar sawas

tautas glesnotajeem, ar fureem paſchala tautas daļa wehl lihds ſchim ſoti maſ ſalarā un pahleezinātees, tā mums tahdi ar' ir. Wiſpirms muhs ſaiſta abas Artura Baumana glesnas „Jagaita galis“ un „Sengales gari.“ Iſdeja tam abām leeliſta. Warena Lētuwāš waldeneekā nahwe un Sengales garu parahdiſchanās ſaweem waroneem atstahj uš ſtatitajeem dšitu eepaidu. Tad wehl buhtu minami wina akwarek „Burtneeku dšeeſma“ — un „Tautas dšeeſma.“ Pehdeja rahda, tā tautetis karā aiſeedams atwadas no lihgwainas. „Ja tu mani neſagaidi, ſagaid manu kumelnu.“ — Tahlat eepashtamees ar „wežā Latwija“ glesnotaja Roſentala darbeem. Wina „Mironu ſwehtki“ un „Baſnizās gahjeens“ ir tihpiſtas glesnas, maigās, mihtlās, idealās kraſhās. „Kolkneſes pils drupas“, tad wehl „Wagasta wezakajam kroģū eenahlot“, „Aſleegis romāns“, „Dailneeka darbnizā“, „Nowina“ — ſeldenite ſanehmūſi no lihgwainas wehltū, — un wehl lahdas karaktru ſtudijas ſtingri tihpiſtas, latwiſtas. Šchi, mums rahdas, ir zeen. mahſtleneeka ſtirpā puše. — Spilgtalās, aſakās kraſhās Walters mums noſtahda preelſchāzim ſawu „Nakti“, te redsam to nemahſlotu, druhmi nopeetnu. Tapat „No turgus“ un „Gebruakſchanaš weetā“ ſchis dailneeks peeturēees ſtingri pee dšihwes pateſhbas. Jo dšitu nopeetnibu iſdweſch Purwiſchā „Duhemalē“ un taihns, nopeetns un weenlahrēſch ir Liebera „Lauks“. Uš žitu pušē teežas atkal Birnbaumā talants, zaur ſawu omuligo „Wiſtu ſaimi“ un gudrajeem Bernhardeechu „Sunēem“ wiſchā nowed muhs turwākā dabas aplūhloshana. — No nelaiķa leelā mahſtleneeka, profeſora Huhna iſſtahditi wairat raksturojoſchi ſihmejumi: „Behrni pee kaſiſchēem“, — it ſtaidri redſams, tā ſatiſchēem it weenaldſigi behrnu leelaiſ preekš un brīhnumi par teem. „Slimais behrns“, — behrns peetwihžis guļ, ſailam pehž ilgās ſwaidiſchanas peemidſis. Gabalīnu noſt, wehrigi uš preekšhu noleekufees, mahte ruhpiģu feju wina uſluhō, it tā uſmanidama ſatru wina dwaschās wizeenu, it tā griedama uſminet ſatru wina patuſtechanos. Warbuht, tā winaš ſirniģās nopuhtas nebuhš weltas, warbuht, tā Deewš lihdsēs? — Tad wehl ſtati iš Turaidas un Krimuldas 1858. gadā pehž wina bildeš no lahdas žitās rolas pakal ſihmeti, tahlat diwi ſtati iš Franzijas ſenānes aſnainās Behrtulu naktis preekſchakarā, „Normandijas ſerma“, ſtats „Leelwahrdēechōs pee Dgres“ un daſchi žiti. Huhna bildeš leezina, tā tās reti apdahwinata leela mahſtleneeka darbs. Bej tam wehl ſcho nodatu ar ſaweem darbeem kuplinajūšchi: A. Alfais, P. Ballōds, R. Sarinſch, J. Jaunkalniſch un G. Lapinſch. Tā tad ari ſehini laukā mums ir ſawo darbeneeki, kuri ko war uſtashdit. Te wišu newar wahrdēem apraſtit, to wajaga katram paſcham redset. Un ar wineem eepashtees tagad iſdewiba.

Zaur muhšu mahſtleneeku paſneegteem tihpeem it nemanot eſam eewadii antropologiſkā nodalā. Šee eepashtamees nu jo turwā ar ſawu tauteschi augumu un iſſtatu, un ar wiſām žitam tam ahrejam ihpaschibam, pehž turām mehs waram Latweeschu paſit. Bagatigā mehra redsam fotografetus un ſihmetus dashchadus tihpus no Taſtu, Wentšpils, Kuldigas aprinteem (Konineem), no Wiſpūtes, Grobinas, Jaun-Belgawaš un Jilutſes aprinteem; Widšemneekuš no Walmeeras, Wallas un Jehſu aprinteem un ahruš Baltijas no Rehſelmas un Dwinſtas aprinteem, no Pleſtawas un Kurſchu lahham. Leels kraħjums ſihmetu tihpu, no fureem žiti jau iš wezeem laiķem, iſſtahditiš no Eneles mahžitaja Boſes. Starp J. Krehſlina ſihmejeemeem ſoti intereſanta Latweeschu bruhde no Ruhjenes apgabala 1790. gadā un lahda maſala meitſcha turpat un no ta paſchā laikmeta. Latweeschu galwas laukā (ſteleti) iſſtahditi iš Wallas aprinkā Widšemē un no Dobeles un Jaun-Belgawaš aprinteem Kuršemē, tad Jurjewas anatomiſkā inſtituta ſihmejumi, no Dr. R. Weinberga pehž mehā ſihmeti un no mineſā inſtituta direktora, profeſora A. Naubera iſſtahdei laipni atwehleti.

Lai eepashtinatam zeen. laſtajūš turwāl ar ſcho nodatu, tad peewehſim iš kataloga, las antropologiſkā literatūrā atronams par Latweeschēem. Snellis 1794. gadā peeminot, tā Latweeschu wihreeshi eſot ſtāiſti un wihreeshi jaunibā nenehſajot bahrdū. F. Hempels 1803. g. un Dr. G. F. Jenſlamms teiz, tā tee leelaki un wairat pehž ſamehra auguſchi neķā Igauni un teem ſpižš degunš. Joh. Karls Bahrs 1850. g. — „Pee Latweeschēem neatrod nedj Slawu apahtūklās, nedj Igaunu un Somu platanās formaš. G. C. Trautfetters 1851. g. — Latweeschu ahrejaiš iſſtats un wina dšihwes lahrtiba pilnigi ſaſtanot ar Takita apraſtu (Germanija), Latweeshi eſot ſtāiſta žilweku ſuga, kuru pehž ahreja iſſlata, apgehrba un dšihwes lahrtibas wajagot eedomatees Wahzeeschēem lihbſiģu. Wini eſot ſtāiſi no auguma ar apaku giħni. Matē pee behrneem dšelteni, bet peeaugot topot tūmhſchi. A. v. Richters 1857. — Latweeschēem widejš augums, weſeliga giħmija kraħša un gaiſchi mati. F. D. Pauls 1862. g. — Latweeschu augums ir widejš, reiſem leels, giħmīs garēns, giħmija kraħša pee wihreeshēem reti ſahrta. Peere ſema, degunš garſch un taihns, mute maſa, waigs uš ahru, tuhtums rets.

Šet tā ka antropologija wehl jauna ſinatne, tad ſchis ſinas newarot apſpreeſt un eeweħrot no ſinatniſtas puſes. Sinatniſtas pehtijumus par Latweeschēem (ſewiſchi galwas kauſem) iſdarijuſchi Dr. G. Schulks, profeſori Wirchowš un Stieda, tad wehl Dawiſs, Welders, Ditto Waebers un jaunatā laiķa profeſors Raubers un Dr. med. R. Weinbergs. Pehdeja darbs, pehtijumi „par Latweeschu ſmadſenēm“ wehl atrodotees drukā un ne-efot atklahtibai pee-ehams. Pahrejo pehtneeku materiāls wehl par maſu, tā no wina atradumeem waretu dot gala ſpreedumu par wispahribu. Paſchalaš tas Ditto Waeberam, bet ari wehl deesgan aprobeshōts. Wiſch mehrojis 60 wihreeshus un 40 ſeeweetes Mihzas, Pehrōnes, Bartas un Krahtes pagashtōš Grobinas aprinkā Lejas-Kuršemē. Uš ſchi materiālu pamata D. Waebers ſaſtahda par Latweeschēem ſeſoſchu bilbi: „Latweetis ir wideja auguma, beehchi ari leelaks, ſtipri un labi ſamehriģi noaudſis. Tuhtums tikaſi retumis ſaſtopams. Ahdas kraħša balta, mati pee meesam maſ attihſtiģſchēes; galwas mati waj nu glūdi, waj maſleet, waj ari ſtiprakī kruħjaini, pa leelakai daſat dšelteni, lai gan beehchi ſaſtopami ari gaiſchi bruhni mati, retaki ir tūmhſchi bruhni. Melnuš matuš Waebers ne reiſ narw atradiš. Ažis pa leelakai daſat peletei ſiſas, peleekas, waj ari ſiſas, reti bruhnas. Ažis wideji leelas, plaſtinu ſarpa horizontala. Wahrdas augſchana mehrent attihſtita. Wiſbeehſchā ſaſtop wihreeshus ar iħſam ne wiſai beehsam waigu bahrdam, reti ar pilnām bahrdam. Ahdas ween nemas newallā. Pa leelakai daſat Latweeshi pilnigi noſtūj bahrdū. Galwa ir puſlihbš gara un plata. Giħmīs wispahriģi ir owals, reti tās ir plašs, waj stuhrains, waigu lauli narw iſſpeeduſchēes uš ahru, tikaſi iſneħmumu gadijumōš giħmīs pahrat garſch waj ſchaurš. Giħmija kraħša, lai gan ne ſahrta, tomēr ari ne bahla. Peere augſta, peeres ſahnū lauli neſtahw uš ahreeni. Degunš taihns un puſlihbš garſch, bet atrodamas ari iħſas, plataš formaš. Mute wideja leeluma, ſobi pa leelakai daſat labi un taihni, kuhpaš pilnigaš, bet ne beehs. Par ſeeweeschēem wispahriģi tas pašs ſakams, las par wihreeshēem, tikaſi giħmija kraħša ihpaſchi pee jaunatam ſeeweetem ir ſahrta, daſchās wina ſarpā ir ſlaiſtas.“

Salihdſinot ſawus atradumus ar žitu pehtneeku iſnabhumeem par Eiropas tautam, Waebers atrod, ta:

Kreemu garums ir	1699 ₂₃ milimetri.
Seemel-Slawu (Iſhelu, Moraweeſchu u. t. t.)	1671 „
Igaunu	1642 „
Wahzeeschu	1680 „
Sweedru	1700 „
Stotu	1708 „
Norwegu	1727 „
Latweeschu	1704 ₂₅ „

Tahdā lahrtā iſnahl, tā garuma ſinā Latweeshi eemem treſcho weetu Eiropā, tikaſi Stoti un Norwegi winuſ ſchā ſinā pahrspeħi.

Krahſchu apmeħš ſchahds pee dashchadām tautam:

Pee Seemel-Slaweem	910 milimetri.
Igauneem	936 „
Wahzeeschēem	912 „
Stoteem	915 „
Dreem	920 „
Latweeschēem	954 „

Galwas kauſus ſalihdſinot Waebers atrod, tā leelakaiš galwas kauſa

	platumš	garums
pee Seemel-Slaweem ir	183 milimetri	157 milim.
Igauneem	159 „	104 „
Latweeschēem	190 „	153 „

Rumija garums pee dashchadām tautam ſchahds:

Pee Igauneem	655 ₂ milimetri.
Wahzeeschēem	652 „
Stoteem	663 „
Norwegeem	672 „
Anģeem	657 „
Latweeschēem	654 „

Koku garums ſeſoſchā:

Pee Seemel-Slaweem	776 milimetri.
Latweeschēem	765 „

No ſche peewēsteem mehreem redſams, tā rumpis un rolas Latweeschēem ſamehtrā ar žitam tautam iħſas, turpretim kruħtis un galwas kauſs ſtipri attihſtiģſchēes.

Lai antropologiſkā nodakā dotu jo gaiſchaku bildi par Latweeschu ahrejo iſſtatu, tad iſſtahditas diwas grupas figurinu. Pirmā, plahweju grupa ſaſtahw no 6 figurinam: 1) ſtatiķijs, no Alſwiķem Wallas aprinkā, 2) ſtatiķaja, turpat no Alſwiķem, 3) plahwejs ar garlabti no Embotes, Kuršemē, 4) ſirpineeje no Alniſchās, Raunas gubernā, 5) feħjeja no Piłtēnes apgabala, Wentšpils aprinkā un 6) ſoſu gans no Rigas aprinkā. Otra, līnu pluhzeju grupa, ſaſtahw no 5 figurinam: 1) Galwīnu žirtejs no Lurineem, Kuldigas aprinkā, 2) līnu pluhzeja no Wandſēnes Taſtu aprinkā, 3) līnu feħjeja (Inſlanteete, 4) galwīnu kraħweja ſchuburā (ſahrda) no Jaun-Gulbeneš, Wallas aprinkā. Figurinas ſgatavotas Biereekš un Leuttes fabriķā Rigā.

Un tas wifs wehl tilai no istahdes masa dalina; wif arishti weenbalgi, ta ta jebhu gan noteel pee mums pirmo reisi, tad tomehr idewusees kupa, neta biza paredsets.

Widjemes wigubernators, ihsten s stahtstrahs Bulingins 8. augustā pahbrauja no winam Wisaugstati atwehleta 2 mehneshus ilga atwakinajuma un usahma amata darishchana.

Latweeschu etnografiska istahde teel arta karhitori dwireij nedela wotal-lonzerti lapelmeistra J. Diola kunga iwadiba. Jo sewischki wihra lora preeschonesumi eewehrojami, tadeht la pee ta peedalas paschi labatee Latweeschu tenoristi. Uj istahdes atkal eewehrojama deena ir treschdeena, kura no istahditaju puses teel pasneegti pafstaidrojumi. Sewischki ihweenam, kas grib dabut staidru bildi par Latweeschu kugneezibas attihstichanos, eeteizjams apluhkot Demana kunga istahditos mudutus un nolauhtees wina interejantos pafstaidrojumus. Bitam deenam no swhetdeenas sahtot istahdes komiteja zenas pafeminajusi no 50 uj 30 lap. Familiju bifetes par 25 lap., skolneekem 15 lap. un wakara kara musikas preeschonesumds 10 lap. no personas.

Rigas mahjibas apgabala kurators us flotaja P. Klawina un beedru wahrda 3. augustā sem Nr. 4710 isdewis attaujū, Rigas direzijas tautskolotajiem un tautskolotajam sapulzetees 19. augustā Rigas saweenota pilsehtas pirmmahjibas skolā Sworowa eela Nr. 71, lai apspreestu un parastitu par „Rigas direzijas tautskolotaju sawstarpejas palihdsibas beedribas” dibinaschana. Sawstarpejas tautskolotaju palihdsibas beedribas truhstums bija jau sen sabyigi sapubtams, tadeht jadoma, la minete flotaji 19. augustā zil ween til eespehjams sapulzetees un weenprastigi un ar sparibu kseees pee sba teizamā darba — sawstarpejas palihdsibas beedribas nodibinaschana. Pee darba!

Widjemes gubernatora funks anwehleis:
Insheneerim-mekanimik Teodoram Georgijewitscham Kaleyam, Rigā, Safulautā uj gruntsgabala grupā 74 Nr. 184 eerihtot mashinu, kattu- un schuguna fabritu, dsenam ar petrolejas motoreem.

Maspilsonam Rudolfam Laas Rigā, u 1. Ganibu dambja Nr. 39 atwehrt eestahdi, kura bej suta spehla isgatawot kristallisetu sda, sabhaku wifa, dachadus sabhaku smehrus un wafelnu.

Rigas Schibdam Elfasam Lewinam wina tipografiju, kura atrodas Rigā, Grehimeeku eela pahrzelt uj Feldu eelu Nr. 10.

Peepeschi miruschi. 3. augustā Marijasdistravur eelā, mahjas Nr. 3 pagalmā peepeschi nomira 38 gadus wezais strahdneeks Gustaws Klawinsch, kurech peedsehrees tur bija eegahjis.

— 4. augustā Bretubagoschana beedribas patwersme, Balmeeras eelā Nr. 23, peepeschi nomira 29 gadus wezais semneeks Jahnis Breedits, kurech flimjoja ar krichtamo kaiti.

Ugunsgrchks. 3. augustā, ap pulksten 1/212 nakti, Hammera sabyu sudmalās, Roju falas eelā Nr. 1, iszehlas ugunsgrchks, kuras krita par laupijumu wairaki buhwtoku blahki un wisa mashinu eetaise. Deht sudmalu nomneeta projambuschanas saudejuma leelums wehl nesinams. Pee dschschanas labds nepastahstams zilwels nogahsas no kahda kotu blahka un koki tam uskrita wirfu un wina nosita. Simelleshana usahhta.

Nelaimes atgadijumi, 4. augustā Baustas eelā, mahjas Nr. 54 pagalmā, trihs gadus wezais semneeta behleens Jahnis Ronis eekrita ar uhdeni pilbitā muzā un nosihlta.

— 8. augustā Kreewu-Baltijas wagonu fabrikā 21 gadu wezais strahdneeks Alwins Madrins, zaur pascha neufmanību, pee ehwelmaschinas eewainoja kreisās rolas trihs pirktus.

— 9. augustā, ap pulksten 11 rihā, Kauf-eelā Nr. 1 pee tirtgotaja Adolfa Freibergera mahjas pahrbuhmes notika nelaimes atgadijums, pee kura wairak strahdneeki eewainoti. No peekta stahwa krita labds simjes gabals un falauja stalachas, ta la tas nogahsas uf Schluhu eelas pusi un atduhrās pret pretim stahwoscho mahju seenu. Stalacham gahschotees nokrita semē un sila eewainoti schahdi strahdneeki: Peteris Grünbergs, 34 gadus wez, dsihwo Pauluschki eelā Nr. 7, dsihw. 18, Peteris Janjons, 58 gadus wez, dsihwo Pilsonu eelā Nr. 6, Jwans Aleksejews, 50 gadus wez, dsihwo Dinaburgas eelā Nr. 27 un Dawids Kalninsch. Wif sehee strahdneeki tuhlin sila nowesti uf flimniju un par abem beidjameem maj zeribas, la tee paliks dsihwtibas. Peekto strahdneeku, Ludwigu Dsolu, tadeht la tas eewehrojami eewainotis, uf flimniju nesahhtija. Leeta teel ismelleeta.

Eewainoschana. Nakti u 5. augustu Gertrudes un Alhmimi eelu stuhri stary strahdneekem iszehlas lauschanas, pee kam semneeks Jahnis Kaplers Dwinstas maspilsoni Wafisu Hajewu eewainoja ar nast kurbtis. Eewainotais sila nowests uf pilsehtas flimniju.

— 7. augustā gorodowojs Nr. 211 noweda Maslawas preeschpilsehtas 4. eejirkna kanzleja 22 gadus wezo Bone-

weschas maspilsoni Arsentiju Krowzowu, kurech pa eelu gahjis peedsehrees un bhjis ischetrās weetas sahnos eewainotis. Krowzows nesinaja usdot, kur wansch tizis eewainotis. Wina nosahhtija uf pilsehtas flimniju aheschschana. Simelleshana usahhta. (N. P. P. A.)

Gramatu galds.

Nedabzjai peeuhhtijas schahdas jaunās gramatas:

- 1) Latwu dainas. Nr. Barona un G. Wissendorffa isdotas. 6. burtniza. Rigā. Speeduschi Kalninsch un Deuschmans.
- 2) Latweeschu wijolites. Tautas romanzes, sakrahtas un isdotas no R. Behrsina. II. wainags. Rigā, 1896. Drufajuschki Kalninsch un Deuschmans.
- 3) Wihrs pee wahda. „Par wehlu!” Websturig i shahsti no Herminas Proschke. Latwiski no Ch. Frewwalda. Wentspili, 1896. Th. Antmana apgahdiba.
- 4) Masais Puhstis. T. G. Antmana gramatu pahredotawas apgahdiba Wentspili.
- 5) Gaita ahbeze jeb pirmā lafishchana mahziba. Sistematiski fastahdita. Wentspili, 1896. Th. G. Antmana gramatu pahredotawas apgahdiba.
- 6) Baltisches Stammbuch edlen Rindviehs herausgegeben von der Kaiserlichen livländischen gemeinnützigen und ökonomischen Societät in Dorpat. II. Jahrgang 1895.
- 7) Baltijas Gada Gramata 1897. gadam, kam 365 deenas. Dewitais gada gahjums. Rigā, 1896. Isdewejs: Semgaleeks-S. Weinbergs.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugnem. Martin Michael, kapt. Ueboa, 29. jul. atstahjis Charlestownu, uj Stettini dodamees. Elwira, kapt. Sarinsch, no Trelleborgas braudams, 27. jul. nonahjis Kronschtate. Venus, kapt. Baumans, 22. jul. Kronschtati atstahdams un uf Perthu dodamees, 1. augustā metis enturu uf Elsenaras reida. Heinrich Catharina, kapt. Wabts, 22. jun. no Blythes iseedams, 16. jul. nonahjis Arlangestla. Lembit, kapt. Birts, 31. jul. isgahjis no Jowey uf Peterburgu. Sidonia, kapt. Seglinsch, 31. jul. atstahjis Burtistandou, uf Rigu nahdams. Mars, kapt. Rehts, no Narwas braudams, 1. aug. eegahjis Helwete. Catharina, kapt. Behrsinsch, no Cowes cedams, 30. jul. safnedjis Grimsby. Niarod, kapt. Bistols, 22. jul. Grangemouthu atstahdams, 5. aug. eenahjis Rigas ostā. Anna Sirius, kapt. Steffenbergs, 3. aug. pofees zekā no Sterines uf Ueckermindi. Tehwija, kapt. Rosenthals, 1. aug. atstahjis Ipswichu, uf Pensawlu (Amerikā) dodamees. Anna Olga, kapt. Ratusfals, 1. aug. isgahjis no Portsmouthas uf Helsingborgu. Anna Ottilie, kapt. Grinbergs, no 2. aug. zekā no Charlestonnas uf Rigu. Johannes, kapt. Rehts, 20. jul. dewees zekā no Arlangestlas uf Folkestonu. Zeriba, kapt. Puhlinsch, no Julatana (Amerikā) braudams, 2. aug. safnedjis Havri. Lucas, kapt. Krohns, 17. jul. no Briedportia iseedams un uf Rigu nahdams, 4. aug. gahjis Elsenerei garam; tāpat Austra, kapt. Laps. Catharina, kapt. Behrsinsch, 2. aug. atstahjis Grimsby, uf Norwegiju dodamees. Marie Anna, kapt. Schneore, 12. jul. no Rigas isbraudams, 2. aug. nonahjis Schielse. Ingo, kapt. Karlbergs?, no Narwas uf Rotterdamu kofus wedsams, jubrā apfahdejes, saudejis dāru no deklahdina un eewiltis 6. augustā Kusthafenes ostā, tur lahdsch buhs jaiskrauj. Petrus, kapt. Stujinsch, 4. augustā isgahjis no Londonas uf Ddenfe. Nicolai, kapt. Duntels, 2. aug. dewees zekā no Barmouthas uf Narwu. Mars, kapt. Grauds, no 2. aug. zekā no Keepajas uf Kopenhageni. Matador, kapt. Raudseps, 3. aug. posts no Cardiffas uf Fernambuku (Amerikā). Austrums, kapt. P. Bauers, no Gooles braudams, 7. aug. nonahjis Ahufā. Karsemeeks, kapt. Muzneeks, 2. aug. bhjis gataws isheet no Blyth uf Rigu. Rigas ostā eenahjis 9. aug. Anna Marie, kapt. Bertners no Methises, Latawa, kapt. Dsolinsch, no Anglijas. (B. B.)

Pee Rigas lihds 12. augustam peenahkuschi 1140 kugi.

Ho ahrsemem.

Wahzija. Puhschu kara ministra generala Bronsara fon Schellendorfa atkapschana no amata un generalleitenanta fon Goglera eeshchana par kara miuistri Wahzu prese wispahri sazheluse stipru ustrantumu. Kara ministris, la „Reichsanzeigeri” lasjams, atkapsch neveselibas deht. Wet schim pafstaidrojumam awises nepeegreesch nelahdas wehrības, jo kara ministris pehz flima nemaj neisfattijees un pateesiba esot wefels la rutlis. Wina atkapschana zehlonis bhjis turpreti tas, la ziti augsti kungi, la peemehram kara tabineta preeschneeks fon Hahnkes leelstungs, aif wina muguras bej ta sinas pastrahdajuschki tahdus darbus, kas neuhst nefakrituschki ar wina, kara ministra domam. Ta art eejests lahds robezju eejirkna komandants ta fakot pret kara ministra gribu. Kara ministris to newarejis pamest un gahjis. Awises, la liberalās la pat konserwativās suhrojās, la wairs newens daudf maj patstahwigals ministris newarot ilgi palikt amata. Aif wina muguram uf sawu roku rikhojotes ziti whiri. Runā, la drihuma laikam atkapschotees atkal ir pats Wahzu walstslanzlers firts

Sohenlohe. Kara ministra atkapschana zehlonus, la ahrsemju laikrastii sino, pahruunahschot art Wahzu tautas weetneeku faeimā.

Belzija. Starp „Zumet” un „Luttre”, la telegrafis wehsti, notikuse diru personu wizeenu sadurshchana, pee tam 20 personas smagi eewainotas.

— Belzijas tronamantimeeks prinzis Alberts, la awise „Figaro” sino, drihuma faderinashchotes ar Orleanas herzogga mahsu prinzeff Isbellu, kura esot 18 gadus weza. Belzijas tronamantimekam ir 21 gad.

Italija. Neapoles printschā (Italijas tronamantimeka) faderinashchana ar Melnkalnes knaza meitu prinzeff Helenu ofižieli istihota. Kshjas swineschot nowembri, Awises scho sinu apshwez ar preetu. Pashstamais ahris Dr. Baccelli Italijas karalim istihdrojis, la schis laulibas no soziologista stahwotla warot til eteikt, ta la prinzeff Helena zehlfuses is jaunās, wehl spehjigas, dsihwtibas pilnas un garigi sparigas dsimtas. Awises domā, la zaur scho laulibu Italija tiks tuwinata Kreewijai. Dschas pat jau parego, la Meneliks drihs ween tagad palaidischot Italeeschu wangineekus, jo Haram uf Meneliku esot leels eespaids. Ko wifu nezer no schim laulibam!

Turzija nemeeri pecaug. Kretā pee Kafaras notika ašinajna sadurshchana. 10 sabschās un wairak klosteri ispostiti. Temenosā kristitee lahwas ar muhamedaneem, kurus pabalstija Turku jaldati. Uj Kretu pastahwigi dodas pahhgi is Greekjas. Apstahhki Kretā baltigi. Awises jau sino, la Kretas fala sewi drihs isfludinaschotes waj nu par patstahwigu walsti waj par peederigu pee Greekjas.

Japana. (P l u h d u l a t a s t r o f a.) 15. juniā (J. st.) Japanas seemet-richtu krastru apdsihwtotaji swineja ta sauktos sehnu swochikus. Augstu pār mahju jumteem pee garām kahrtrm peestiprinati pliwinajās papira sivos tehti, milfiga leelumā, par weenam preesch katra sehna. Behrni un peauguschee pajautrinajās meerigajā, kufi-lichsmajā kahrtā, la paradusi weenigi Japanu tauta. Neskatoees uf swhetkeem un to leelo nosihmi daudf swee-neeki bija isgahjuschi jubrā swejot. Deena bija beihnum skaita: swichas, silas debesis, weeglis, atspirdsinoschs wehjinsch. Pa pehzpusdeenas laiku debesees panasam apmahjās un eedshwtotaji domajās sajuruschki beechu, kaut gan wahju semes eetrihshchonos. Tatchu neweens par to neustrazās, jo weegli semes trihzes grubdeeni peeder jau pee schis semes itdeenishcham parahdibam. Te ta ap pulksten 9 wakara gluschi peepeschi no jubras puses atskaneja breefmiga schahschchana un ruhshchana, „it la tad weenā reisa tiltu ischauti simts leelgabali” un tad pahrschtegte kautini flattijas pehz troschona zehlona, wini eeraudhija kaut to breefmigu, torna augstu wilni pret krastru weelamees. Un eelams wehl no bailem fastinguschee wareja atjastees, jau nahja par wineem breefmas — milfigs uhdena kalns peezdefmit un wairak pehdu augstumā daudf jubdses tabhu appludinaja pee krastra atrodoshās pilsehtas un zeemus, ispostija nedaudf minutes 6000 ehlas un isnihzinaja lihds 30,000 zilweku dsihwtibas. No 6000 eedshwtotajiem apdsihwtotās Romaischi pilsehtas ehlas pa leelat dala lahuwa isnestas jubrā. Tilai majums eedshwtotaju papschija glahbtees aif pilsehtas atrodoshās kalns, leelako daku no teem uhdens pahrsleidja wina dsihwoltōs un tos nosihzinaja. Kshds tehws behga ar sawu seewu un septimeem behrneem, masako u 5 rolas, uf tuwejo palamu. Turp noktuwis wansch eeraudhija, la seewa un wif feschi behrni uhdeni bija nosuduschki. Wansch nolika behrnu uhdenam nefasneesamā weeta un metās atpalak mellef sawejos, tatchu no atpluhstoshās uhdena wahlas kluwa eerauts jubrā. Kshds jaldats, kurech bija zihnijees lihdsi Japanas-Kinas kara, breefmigo duhschchanu isdirdis domaja, la eenaidneeku flote bruhl wina tehwijai wirfu; seigshchus wansch eegechbās mundeerā un ar sobenu rokā stehja uf juhrmalu; tatchu dabas pretineeta spehlam duhschigais tehwijas dehts bija pahral newarigs, — otrā rihā wina atrada issteeufschos smiltis, sobenu krampigi rokā satweherschu. Kshdā zeemā gahja bojā wif eedshwtotaji, atstaitot ischetrus wihrus, kuri augstā kalnā zekā templi spehleja eemihkoto „Go” spehli. un astonus behenus, kurus uhdena strahwa ismeta kalnā. Wehl kahda zita zeema mahja wezati un behrni turjās zeeti pee jumta spharem; uhdena walnis aishrawha jaunako behrnu mahtes azu preeschā, kura metās sawam lolojumam palak un ahtri ween ar to pasuda sem uhdena. Swejneeki, kuri bija isbrautuschki jubrā jau no agrā rihā, newareja ne eedomatees wina eedshwi un gimeni peemellejuschu breefmigo nelaimi. Tilai wehlu wakarā atpalak greechotees wini gar juhrmalu eewehroja stipru juh-ras plofishchonos, zaur to wineem gruhti nahjās nosluht malā. Tad weens no swejneekem attahstamā eeraudhija wifnās kaut lo schuhpojamees. Kaiwas pecairejās tuwaku un atrada uf leelas machas gufoschu meiteni bej dsihwtibas. Drihs wini sahlapa wairak zilweku lihds. Kshdam swejneekam wehl laimejās isglahbt neceelu sehnu; laiwā eejotot wansch few par neissalamu pahrschtigumu to pašina par sawu dehlu. Tagad nelaimigege noprata, kas winus mahjās sagaida. Kad wilnu plofishchana gar krastru bija kaut zil aprimusi, wini nolkuwa malā un atrada sawas mahjas ispostitas, sawas seewas un behrnus wifnās pasu-

